

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.V.35.146/2012/3.szám

A Kúria a dr. Takács Katalin ügyvéd (....) által képviselt felperes neve (....) felperesnek a dr. Kádár Mihály jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága (....) alperes ellen jövedéki ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. december 1. napján kelt 6.K.22.126/2011/5. számú ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.K.22.126/2011/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét teljes körűen elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (húszezer) forint elsőfokú és 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 15.000 (tizenötezer) forint eljárási és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2010. november 19-én belépésre jelentkezett a beregsurányi határátkelőhelyen, és kérte a tulajdonában álló V. P. típusú gépjármű üzemanyag tartályában lévő üzemanyag vámmentes jogcímen történő vámkezelését írásbeli vámáru-nyilatkozat benyújtásával. A tételes vámvizsgálat során az ellenőrzést végzők megvizsgálták a gépjármű üzemanyag tartályának töltőcsonkját, észlelték, hogy erről hiányzik a gyárilag kialakított biztonsági

szelep, ezért lefoglalták a gépjárművet, forgalmi engedélyét, indító, illetve ajtókulcsát és szakértői vizsgálatot rendeltek el.

Az elsőfokú hatóság határozatában kötelezte a felperest 30.000 Ft jövedéki bírság megfizetésére és elrendelte a lefoglalt 17 liter üzemanyag elkobzását, megsemmisítését, a felperes tulajdonát képező gépjármű, forgalmi engedély, ajtó, illetve indítókulcs elkobzását.

A felperes fellebbezése alapján eljárta alperes a 2011. március 24. napján kelt ...számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Érdemi döntését a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 3.§ (2) bekezdésére, 4.§-ára, 7.§ 28. és 38. pontjaira, 9.§ (2) bekezdésére, 48.§-ára, 114.§ (1) bekezdésére, (2) bekezdés f.) pontjára, (3) bekezdésére, 120.§ (1)-(3) bekezdéseire, a 918/83/EGK tanácsi rendelet 107. cikk (1) és (2) bekezdéseire, 112. cikk (2) bekezdésére, 133-134. cikkeire alapította. Határozatában megállapította, hogy a lefoglalt gépjármű üzemanyag tartályában 17 liter üzemanyag volt. A gépjármű gyárilag szerelt 70 literes, névleges térfogatú, hőre lágyuló műanyagból készített üzemanyag tartállyal rendelkezik. Az üzemanyagtartály átalakították oly módon, hogy a töltőcsomagt aló végében elhelyezett biztonsági szelepet eltávolították, az átalakítás nem gyártó-művi eredetű, egyedileg, házilagos módszerrel készült. Az átalakítás folytán a gépjármű üzemanyag tartálya nem felel meg a szabványos gyártó-művi kivitelnek, kritériumoknak. A biztonsági szelep eltávolításának az üzemanyag tartályban lévő benzin gyorsabb lefejtethetőségén kívüli egyéb oka nem ismert, műszakilag sem indokolható. A felperes nem volt jogosult vámmentes jogcímen behozni az átalakítás folytán szabványosnak nem tekinthető üzemanyag tartályban lévő üzemanyagot. A felperes a járművet jövedéki törvénysértés elkövetéséhez eszközül használta fel, az adózás alól elvont jövedéki termék a gépjármű átalakított részéből került előtálálásra. A gépjármű átalakítása jövedéki törvénysértést célzó átalakításnak minősül, ezért az elsőfokú hatóság jogszerűen intézkedett a jövedéki bírság kiszabása mellett az elkobzás iránt is.

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Érvelése szerint az ellenőrzéskor gépjárművében megtalált üzemanyagtartály mindenben megfelelt a szabványos tartály kritériumának, gyártó-művi kialakítású volt. Hivatkozott arra is, hogy jövedéki törvénysértés elkövetését célzó átalakítás nem állapítható meg, mivel a tartályba két szelep került beépítésre: a töltőcsomagt aló végében egy biztonsági, a felső végében pedig egy túltöltést megakadályozó. Ez utóbbi funkciója az, hogy megakadályozza a tartály tágulási terének feltöltését, a biztonsági szelepnek nincs ilyen funkciója. Mivel a felső szelep eltávolítására, átalakítására nem került sor és a tartályban a betölthető 70 liternél kevesebb, mindössze 17 liter gázolaj volt, ezért az elkobzásra jogszabálysértően került sor.

Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte. Jogi álláspontja a következő volt:

Az alperes által beszerzett szakértői véleményből, valamint a Volkswagen gyár nyilatkozatából megállapíthatóan a lefoglalt gépjármű gyártója a felperes tulajdonát képező gépjárművekkel azonos típusú gépjárműveket biztonsági szeleppel látja el az üzemanyagtartály töltőcsonkjának alsó végébe beszerelve. Mivel ez a felperes gépjárművéből hiányzott üzemanyagtartálya nem minősül szabványosnak. A felperes mindezek miatt nem volt jogosult vámmentesen üzemanyag behozatalára, jövedéki törvénysértést követett el, az alperes jogszerűen kötelezte jövedéki bírság megfizetésére.

„Jövedéki ügyben a Jöt. 126.§-a értelmében azonban elkobzásnak csak akkor van helye, ha a jövedéki törvénysértést célzó átalakítás történt, az üzemanyagtartály teljes eltávolítása nélkül pedig ilyen jellegű átalakítás csak akkor állapítható meg, ha a tartálykapacitás növelését célzó átalakítás valósul meg, amely az üzemanyagtartály töltőcsonkjának felső végében lévő túltöltés gátlószelep végleges vagy ideiglenes kiiktatásával valósulhat meg.” A szakértői véleményből megállapítható, hogy ilyen jellegű átalakításra nem került sor. Az új eljárásban ezért a hatóságnak meg kell állapítania a jövedéki törvénysértést, de új határozatát az elkobzás mellőzésével kell meghoznia.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének teljes körű elutasítását, másodlagosan pedig azt, hogy az általa hozott határozatok kizárólag az elkobzást kimondó rész tekintetében kerüljenek hatályon kívül helyezésre, új eljárás lefolytatására kötelezés nélkül. Azzal érvelt, hogy a jogerős ítélet nem felel meg a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206.§ (1) bekezdésében, és a Jöt. 120.§ (2) bekezdésében foglaltaknak. Az elsőfokú bíróság az ítéletében hivatkozott Kfv.VI.39.094/2010/8. számú eseti döntést tévesen értelmezte, a bizonyítékokat, így különösen a szakvéleményt okszerűtlenül, egyoldalúan mérlegelte, és nem vizsgálta meg a biztonsági szelep eltávolításának okát. Hangsúlyozta, hogy a jogszabályi rendelkezések nem teszik lehetővé az elkobzás alkalmazásának mérlegelését. A perbeli esetben a biztonsági szelep eltávolításának az üzemanyag gyors lefejtésén kívül, ami tilos, más ésszerű indoka nem volt, ennél fogva a biztonsági szelep eltávolítása jövedéki törvénysértést célzó átalakításnak minősül. Hivatkozott arra is, hogy határozatának egymástól jól elkülönített rendelkezései voltak, ezért az elsőfokú bíróság szükségtelenül és a Pp. 339.§ (1) bekezdésének téves értelmezésével döntött a

keresettel támadott határozatok teljes körű hatályon kívül helyezéséről.

A felperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Fenntartotta keresetben is kifejtett jogi álláspontját, mely szerint a gépjárműben és a tartályán jövedéki törvénysértést célzó átalakítás nem történt, ezért a jármű elkobzására jogszabálysértően került sor. Hangsúlyozta, nincs tudomása arról, hogy a biztonsági szelepet ki és mikor távolította el, üzemanyagot a tartályból nem fejtett le, és a belépéskor mindössze 17 liter gázolaj volt a tartályban. Kifejtette azt is, hogy álláspontja szerint az alperes a szakértői véleményt tévesen értelmezte és alkalmazta.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria - a Pp. 275.§-a értelmében - csak a rendelkezésére álló iratok alapján dönhet. Ennek alapján azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a per anyagává tette a közigazgatási eljárásban beszerzett szakértői véleményt, ezt elfogadta ítékezésének alapjául, a felek a perben bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, a felperes a perben nem kérte szakértő kirendelését.

Az elsőfokú bíróság az ítéletben kifejtett jogi álláspontjának alátámasztásaként - az elkobzás tekintetében - tévesen hivatkozott a Kfv.VI.39.094/2010/8. számú közzétett eseti döntésre, mivel ez nem tartalmaz olyan megállapítást, hogy csak akkor állapítható meg a jövedéki törvénysértést célzó átalakítás, ha az átalakítással az üzemanyagtartály kapacitása is megnövekszik, és az ítéletben kifejtett jogi álláspontból sem vonható le ilyen tartalmú következtetés.

A jelen perbeli - ítékezés alapjául elfogadott - szakértői vélemény pedig egyértelműen tartalmazza, hogy „a biztonsági szelep eltávolításának a gyorsabb lefejtethetőségen kívül egyéb oka nem ismert, műszakilag mással nem indokolható”. (5. kérdésre adott válasz). A szakvélemény továbbá a 8. kérdésre, amely arra irányult, hogy a töltőcsőben lévő szelep hiánya rendeltetésszerű használat során történő kopás, elhasználódás eredménye vagy szándékos eltávolítás-e, azt tartalmazza, hogy „a megjelölt alkatrészcsoporthoz gyártó-műveleg erős ragasztással kerül rögzítésre, az rendeltetésszerű használat mellett hosszabb időn át sem válik le eredeti helyzetéből, az csak szándékos beavatkozással távolítható el. A szelep egyes alkatrészei (golyó, rugó, kosár) eltávolíthatóak egy megfelelő átmérőjű, merevebb gumi, vagy műanyagcső segítségével végrehajtott lefejtési kísérlet során is”.

A rendelkezésre álló adatokból, így különösen a szakértői véleményből egyértelműen, okszerű, a logika szabályainak is megfelelő következtetéssel az állapítható meg, hogy a szelep csak szándékos beavatkozással távolítható el és eltávolításának műszaki oka nem ismert, egyetlen indoka az üzemanyagtartályban lévő üzemanyag gyorsabb lefejtethetősége. Nem vitásan a perbeli gépjármű üzemanyagtartályában a túltöltésgátló szelep megmaradt, de a

biztonsági szelepet eltávolították, ennél fogva az átalakítással lehetővé vált az üzemanyag gyors lefejtése az üzemanyagtartályból. A Jöt. objektív felelősségrendszerére tekintettel pedig nincs jelentősége annak, hogy az átalakítást a felperes végezte-e el vagy sem a tulajdonában lévő gépjárműn.

A Jöt. 120.§ (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a lefoglalt terméket el kell kobozni, ha a jövedéki ügyben jogerősen jövedéki bírság kerül kiszabásra, a (2) bekezdése pedig azt tartalmazza, hogy „a felhasználásra, tárolásra és szállításra használt eszközt a (3) bekezdésben foglaltakra tekintet nélkül el kell kobozni, ha azon a jövedéki törvénysértés elkövetését célzó átalakítást végeztek.

Az ismertetett jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az elkobzás mellőzésére a Jöt. 120.§ (2) bekezdése szerinti törvényi tényállás megvalósulása esetén nincs lehetőség, e körben a hatóságnak nincs mérlegelési jogköre. Az elkobzáshoz a hatóságnak és a bíróságnak ezért azt kellett vizsgálnia, hogy az eszközön (gépjárművön) jövedéki törvénysértés elkövetését célzó átalakítást végeztek-e vagy sem, tehát az átalakítás során a jármű objektíve alkalmas volt-e vagy sem jövedéki törvénysértés elkövetésére, mivel azt a felperes sem vitatta, hogy az adózás alól elvont jövedéki termék a gépjármű átalakított részéből került előtalálásra.

Tekintettel arra, hogy az átalakítás lévén lehetővé vált az üzemanyag gyors lefejtése az üzemanyagtartályból és átalakított részben adózás alól elvont jövedéki termék került lefoglalásra a biztonsági szelep eltávolítása éppúgy jövedéki törvénysértést célzó átalakításnak minősül, mint adott esetben a túltöltést gátló felső szelep kiiktatása. Az átalakítás folytán a lefoglalt felperesi gépjármű üzemanyagtartálya a rendeleteknek, továbbá a jogszabályi rendelkezésekben foglalt szabályos tartály kritériumának nem felelt meg, az abban lévő üzemanyag vámmentes jogcímen nem volt vámkezelhető, így a felperes nem volt jogosult vámmentesen behozni az átalakítás folytán szabványosnak nem tekinthető üzemanyagtartályban lévő üzemanyagot. A jövedéki törvénysértési célzat - figyelemmel az ismertetett jogszabályi rendelkezésre - akkor is fenn áll, ha a gyári eredetű üzemanyagtartály űrtartalmát nem növelik meg és abban a gyárilag névlegesen betölthető mennyiségnél az ellenőrzéskor kevesebb üzemanyag van, ezért az alperes jogszerűen rendelkezett az elkobzásról is. Utal egyben a Kúria arra, hogy a Kfv.V. 35.584/2011/4. számú - jelen ügygel azonos ténybeli és jogi megítélésű ügyben - már korábban is ilyen tartalmú döntést hozott.

Az elsőfokú bíróságnak jelen ügyben - az alperesétől eltérő jogi álláspont, illetve jogszabálysértés megállapítása esetén - valóban nem volt megváltoztatási jogköre, de az is kétségtelen, hogy az általa jogszabálysértőnek tartott és a többitől jól elkülönülő érdemi döntést (elkobzást) hatályon kívül is helyezhette volna,

ezért - és a keresetet részben elutasító döntése miatt - tévesen rendelkezett a keresettel támadott határozatok teljes körű hatályon kívül helyezéséről a részleges hatályon kívül helyezés helyett.

Mivel az elsőfokú bíróság ítéletének a jövedéki törvénysértésre vonatkozó keresetet elutasító része jogszerű volt, és a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárás során azt állapította meg, hogy az elkobzásra vonatkozó alperesi döntések is törvényesek - a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján - a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét teljes körűen elutasította.

A pervesztes felperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles az elsőfokú és felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

Az eljárási és felülvizsgálati eljárási illetékekre vonatkozó ítéleti rendelkezések az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42.§ (1) bekezdésében, 50.§ (1) bekezdésében, és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdésében foglaltakon alapulnak.

Budapest, 2013. április 4.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró